

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

Erikoiskirjastojen

neuvoston

Kevätkokous

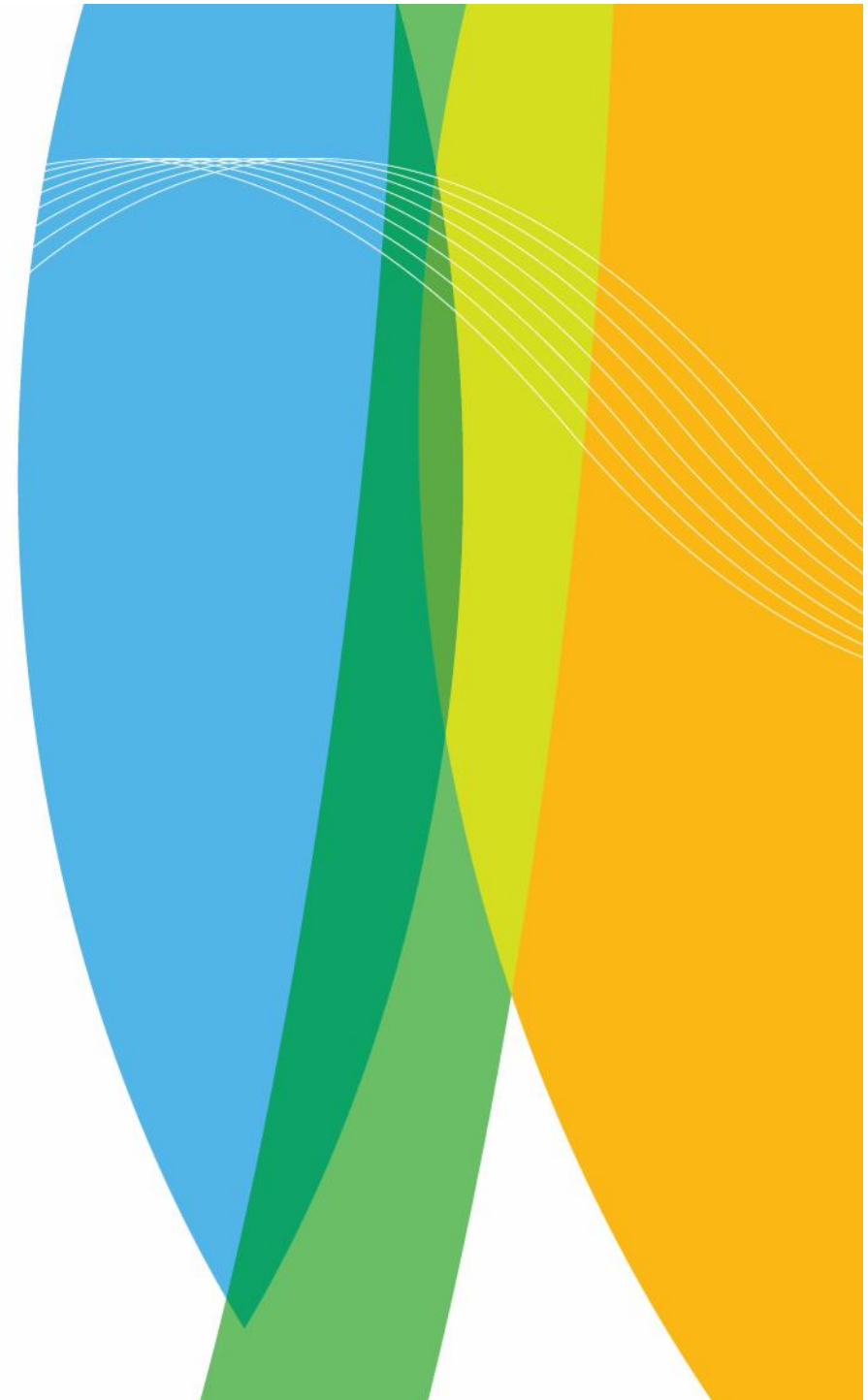
5.3.2008 klo 13.00 -

16.00 Aqua-Terra,

Dynamicum, Erik

Palménin aukio 1,

05600 Helsinki

EriK-toiminnan tarkoitus

- Tekee tunnetuksi erikoiskirjastojen toimintaa
- On mukana rakentamassa valtakunnallista kirjastoverkkoa muiden kirjastosektoreiden kanssa
- Toimii yhteydenottotahona ja neuvottelukumppanina
- www.varastokirjasto.fi/erikoiskirjastot

Erikoiskirjastojen neuvosto EriK

- EriK toimii pääasiallisesti jäsenistönsä kautta alan yhteisissä hankkeissa ja työryhmissä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti

Erik –työvaliokunta 2007

- Ritva Hänninen, pj. (Ilmatieteen laitos)
- Anna-Liisa Kristiansson-Seppälä, siht. (Kotus)
- Matti Hintikka (Suomen urheilukirjasto)
- Tuula Ronumäki (Merenkululaitos)
- Marja Hirvikallio (Tilastokeskus)
- Merja Mehtälä (Geologian tutkimuskeskus)
- Janne Ranta (Yleisradio)
- Maija Miettinen (Suomen Akatemia)

EriK –työvaliokunnan kokoukset

- Työvaliokunta kokoontui 6 kertaa vuonna 2007, joista ensimmäinen kokous oli edellisen työvaliokunnan kokoonpanolla.

Vuoden viimeinen kokous oli 30.10.2007.

- Kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia asioita, joiden käsittelyä on usein jatkettu sähköpostitse.
- Kokouksissa on todettu tulevat tilaisuudet, koulutuspäivät ja seminaarit
- Kokouksissa on todettu uudet jäsenet

Toimintaa 2007

- Erikoiskirjastopäivä 5.2.2007 Kirkkohallitus
- Kevätkokous 1.3.2007 Valtion taidemuseo
- Kirjastosektoreiden neuvostojen työvaliokuntien yhteiskokous 20.3.2007 Kansalliskirjasto
- Kirjastosektorien strategiailltapäivä 16.5.2007 Kansalliskirjasto
- Kansalliskirjaston ja kirjastosektorien neuvoston puheenjohtajien ja sihteerien kokous 29.8.2007 Kansalliskirjasto
- Kirjastosektorien neuvostojen työvaliokuntien yhteiskokous 24.10.2007 Mikkelin amk
- Kansalliskirjaston tulosneuvottelujen valmistelukokous 22.11.2007 Kansalliskirjasto
- Syyskokous 26.11.2007 Työväenliikkeen kirjasto
- OPM:n kirjastohallinnon ryhmän ja kirjastosektoreiden tapaaminen 27.11.2007 OPM

Uudet jäsenet vuonna 2007

- Eija Tammisalpa, Elintarviketurvallisuusvirasto, EVIRA
- Paula Laurila, Vaasan sairaanhoitopiiri, lääketiet. Kirjasto
- Satu Lehtonen, Studium Catholicum
- Neuvoston jäsenmäärä vuoden lopussa 68 kirjastoa

Ryhmät ja ryhmien jäsenet 2007

1.

Neuvosto toimii työryhmiensä kautta.

- **Digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmän kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmän jäsenet:**
- **Verkkopalveluryhmä:** Elisa Orrman, Kansallisarkisto
- **Ohjelmisto- ja standardointityöryhmä:** Timo Hellgren, VTT
- **Tilastoryhmä:** Vappu Lappalainen, Tilastokeskus
- **Kirjastot.fi –ohjausryhmä:** Janne Ranta, Yleisradio
- **Perusaineistotyöryhmä:** Arja Hyvärinen, Metsäntutkimuslaitos, Irja Laamanen, Työterveyslaitos

Ryhmät ja ryhmien ...

2.

Kokoelmakarttahanke/STKS:n kokoelmatyöryhmä: Maija Miettinen, Suomen Akatemia

- **FinElib-ohjausryhmä:** Pirkko Nuolijärvi, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, varajäsen Elisa Stenvall, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Pirjo Sutela, VTT, varajäsen Riitta Lähdemäki, VTT
- **FinElib-konsortio-ryhmä:** Jukka Lindeman, Kansanterveyslaitos, varajäsen Janne Ranta, Yleisradio, Minna Liikala, Stakes, varajäsen Armi Länkelin, Säteilyturvakeskus
- **Kansalliskirjaston johtokunta:** Elisa Paavilainen, Suomen ympäristökeskus, varajäsen Anna-Liisa Kristiansson-Seppälä, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Ryhmät ja ryhmien...

3.

- **STKS:n Kirjastojuridiikkatyöryhmä:** Maija Klapuri, Helsingin hovioikeus
- **Varastokirjaston johtokunta:** Jani Stenvall, Eduskunnan kirjasto
- **Kirjastokyselyä työstävä ryhmä:** Marja Hirvikallio, Tilastokirjasto, Tuija Siimes, Museoviraston kirjasto
- **Kirjastonjohtajan muutoskoulutustyöryhmä:**
Ritva Hänninen, Ilmatieteen laitos (ei vielä toimintaa)
- **Kitt -ohjausryhmä:** Vappu Lappalainen, Tilastokirjasto, Eila Vainikka, Kuntaliitto

Eräitä erikoiskirjastojenpiirissä meneillään olevia hankkeita:

- Julkaisuarkistoasiat
- Kokoelmakartta –hanke
- Rakenteellisia selvityksiä ja muutoshankkeita erit. sektoritutkimuslaitosten piirissä

Toimintasuunnitelma vuodelle 2008

- Kirjastoverkon yhteistyön jatkaminen ja tiivistäminen ”yhdessä olemme enemmän”
- Kirjaston tulevaisuusohjelman laatimisessa mukanaolo
(ensimmäinen kokous 26.2.2008)
- Erikoiskirjastopäivän toteuttaminen syksyllä 2008 mahdollisesti samana päivänä kuin STKS:n syyskokous
- Yhteydenotot ja lausunnot

Toiminta 2008 ...

- Kansallisiin, hankkeisiin ja työryhmiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan
- Pyritään löytämään kehittämishankkeille erikoiskirjastojen osalta valtakunnallinen rahoitus (tämä voisi olla yksi osa valtakunnallista kirjastopolitiikkaa)

Tulevaisuuden näkymiä:

- Onko kirjastoverkko kriisissä?
- Ainakin se on muutoksen kourissa:
rakenteet muuttuvat monella taholla
- Eläköityminen ja virkojen säästäminen heikentävät erityisesti pienten, muutaman henkilön kirjastojen toimintaedellytyksiä
- Yhteistyöllä ja ennakkoluulottomilla toimilla voidaan auttaa apua tarvitsevia yksiköitä
- Vanhat keinot eivät välttämättä kuitenkaan riitä, vaan tarvitaan uusia

Miten paikata kirjastoverkkoa?

- Pienet erikoiskirjastot voivat ehkä yhdistyä isommiksi ”kimpoiksi” kuten kuntapuolella on tapahtunut. Nämä olisivat vapaaehtoisia yhteistyöverkostoja.
- Pieniä kirjastoja voidaan myös virallisesti yhdistää esim. substanssialojen mukaan tai hallinnonaloittain, jotta saadaan toimintakykyisiä yksiköitä.
- Osa kirjastoista voi toimia vain oman organisaationsa käsikirjastona ja jättäytyä kirjastoverkon ulkojäseneksi.

Miten paikata...

- Pitäisi olla apurahoja kehittämissuhteisiin pienille kirjastoille, jotka ovat kokoelmien kannalta tai muuten tärkeitä kirjastoverkolle.
- Valtakunnallisesti tärkeille hankkeille pyrittävä löytämään yhteinen rahoitus, ettei osallistuminen ole kiinni yksittäisen kirjaston resursseista.
- Pääasia on kirjastojen käyttäjien tiedontarpeiden tyydyttäminen – ei se miten tämä toiminta on organisoitu

Työryhmien toimintaa:

1. **Digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmän kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmä,**

- tilastoryhmä:

Vappu Lappalainen, Tilastokirjasto

- Edustettuina kaikki kirjastosektorit
- Ryhmä kokoontui 2007 3 kertaa
- Ryhmä mukana käynnistämässä kirjastosektorien yhteistä asiakaskyselyä, joka toteutetaan 2008
- Kyselyn suunnittelua varten pidettiin 11.6.2007 työpaja
- Kyselyllä pyritään saamaan laadullista dataa, jota voidaan yhdistää yhteistilastosta saatavaan tietoon

Työryhmien toimintaa jatkuu...

- **Verkkopalveluryhmä:**

Elisa Orrman, Kansallisarkisto

Työryhmien toimintaa jatkuu...

**- Ohjelmisto- ja standardoinstityöryhmä:
Timo Hellgren, VTT**

Työryhmien toimintaa... jatkuu

2. Kirjastot.fi -ohjausryhmä:

Janne Ranta, Yleisradio

- Kokouksissa raportoitu ja esitelty Kirjastot.fin moninaisia projekteja
- Ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa (pj. Erkki Lounasvuori)
- Hankkeita mm. Tiedonhaun portti, Frank-monihaku, Kysy kirjastonhoitajalta, Kirjallisuuden verkkopalvelu, Verkkotietopalvelun kehittäminen (chat), Fono.fi, FinnOnto/YSO ja Onki, KirjastoWiki, Nuorten verkkopalvelu, Musiikkia aiheesta
- Pöytäkirjat Erik työvaliokunnan pöytäkirjojen liitteinä

Työryhmien toimintaa jatkuu...

3. Perusaineistotyöryhmä:

**Arja Hyvärinen, Metsäntutkimuslaitos, Irja Laamanen,
Työterveyslaitos**

Työryhmien toimintaa jatkuu...

4. Kirjastokyselyä työstävä ryhmä:

**Marja Hirvikallio, Tilastokirjasto, Tuija Siimes, Museo-
viraston kirjasto**

- Ryhmä kokoontui muutaman kerran
- Edustettuina kaikki kirjastosektorit
- Työtä tehty lähinnä sähköpostilla kommentoiden
- Sähköinen lomake on testauksessa
- Asiakaskysely toteutetaan maalis-huhtikuussa
- Kirjastoille maksuton
- Aki Kangas kertoo kyselystä lisää

Työryhmien toimintaa jatkuu...

5. FinELibin konsortior ryhmä:

Jukka Lindeman, Kansanterveyslaitos, varajäsen Janne Ranta, Yleisradio, Minna Liikala, Stakes, varajäsen Armi Länkelin, Säteilyturvakeskus

- Konsortior ryhmä kokoontui vuoden 2007 aikana neljä kertaa
- Asioita mm. FinELibin strategia vuosille 2007- 2015, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen FTE- lukujen laskentatavan muutos, FinELibin kustannusten jakomallin aineistot ja jäsenorganisaatioiden yhdistymisten vaikutukset

Työryhmien toimintaa jatkuu...

6. Kansalliskirjaston johtokunta:

Elisa Paavilainen, Suomen ympäristökeskus, varajäsen

**Anna-Liisa Kristiansson-Seppälä, Kotimaisten kielten
tutkimuskeskus**

- Elokuussa 2007 valittiin Kansalliskirjaston uusi johtokunta ja siihen valittiin seuraavat jäsenet ajalle: 1.8.2007 – 31.7.2010
- Johtokunnan puheenjohtajaksi nimettiin dekaani, professori Hannu Niemi.

Työryhmien toimintaa jatkuu...

7. KITT –ohjausryhmä: Vappu Lappalainen, Tilastokirjasto, Eila Vainikka, Kuntaliitto

- Ryhmä perustettiin keväällä 2007
- Kokoontui v. 2007 viisi kertaa
- Osallistui aktiivisesti 4.12.2007 järjestetyn yhteistilastopäivän järjestelyihin
- V. 2007 päivitettiin yhteistilasto-ohje ja kartoitettiin yhteistilaston ongelmakohdat
- Ryhmä valmistelimuutosesityksen ja muutosesityslistan Kansalliskirjastolle
- Päätettiin, ettei ISO 2789 kansallista sovellusta enää päivitetä, koska se on vanhentunut

Työryhmien toimintaa jatkuu...

8. Varastokirjaston johtokunta

Jani Stenvall, Eduskunnan kirjasto

- Nykyinen johtokunta aloitti 1.3.2007
- Kokoontui v. 2007 viisi kertaa
- Pyritty huolehtimaan Varastokirjaston kehittämisestä ja toiminnan yleisistä suuntaviivoista
- Keskeistä strateginen suunnittelu ja Varastokirjasto kyky reagoida toimintaympäristön muutoksiin
- Kehittämisseminaari syksyllä 2007
- Vuosi 2007 toiminnan kannalta kohtuullinen

Työryhmien toimintaa jatkuu...

9. STKS:n kirjastojuridiikkatyöryhmä

Maija Klapuri, Helsingin hovioikeus

Työryhmässä edustettuina kaikki kirjastosektorit

- Pyrkii seuraamaan säädösvalmistelu tiet. Kirjastojen toiminnan alueella kotimaassa ja kansainvälisesti
- Antanut lausuntoja ja ottanut kantaa juridisiin asioihin liittyen
- Vuonna 2007 kolme kokousta
- Ryhmälle perustettiin verkkosivut ja osallistuttiin tekijänoikeustyöryhmän toimintaan
- 30.5.2007 järjestettiin Tekijänoikeuspäivä, jossa 98 osallistujaa
- Puheenjohtaja esiintyi IFLA:n kaukopalvelukonferenssissa Singaporessa 29.- 31.10.2007